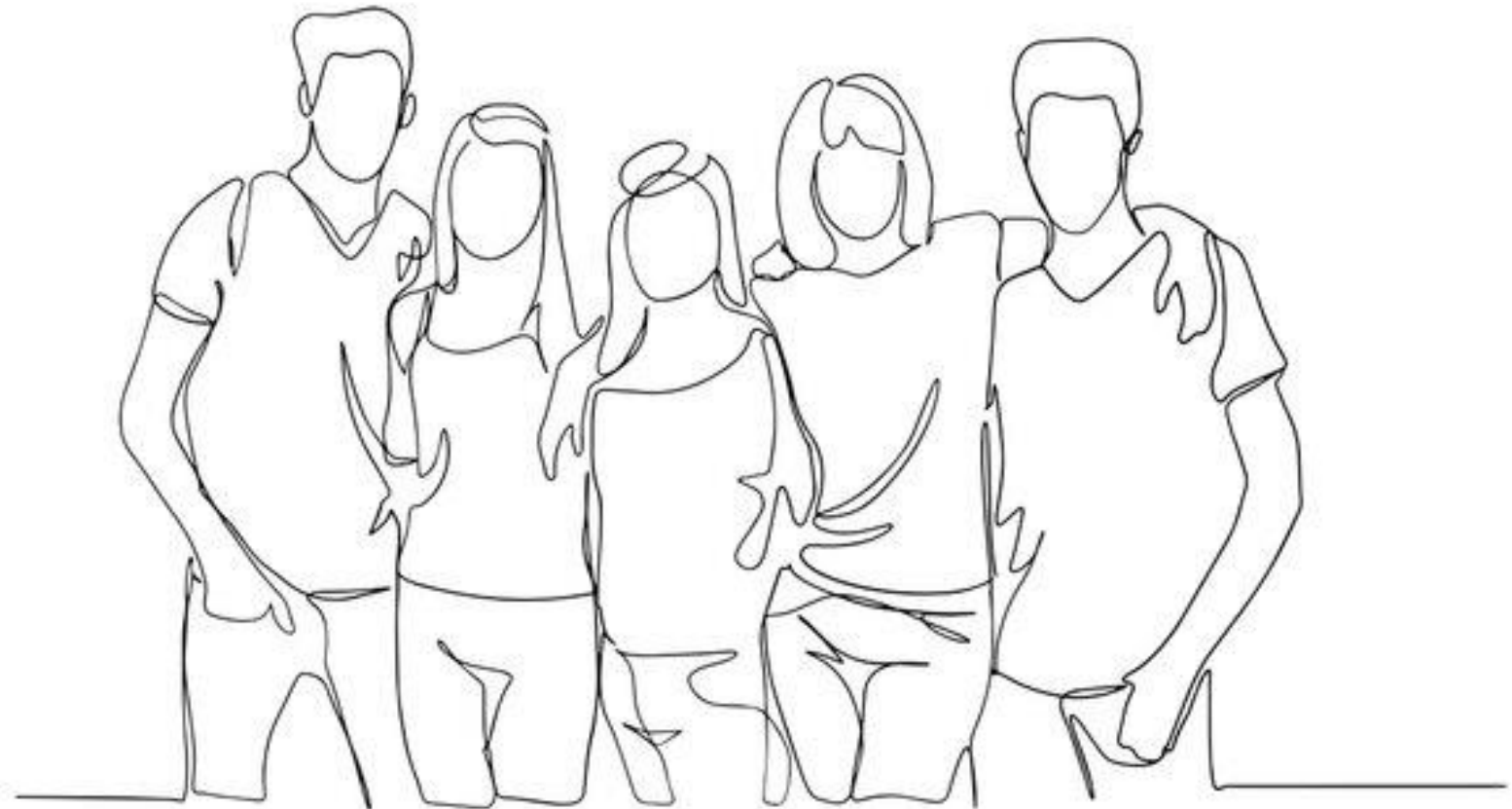

Levenslooppсихologie

Hoorcollege 6 De adolescentie

Elke Meyers
Lisa Geutjens
Marijke Braeken
An Swinnen

Terugkoppeling

Hoofdstuk 7: De schoolperiode

- Lichamelijke en motorische ontwikkeling
- Ontwikkelingen in de waarneming en het mentaal functioneren
- Sociale en persoonlijkheidsontwikkeling

Lesdoelen

De student kan...

1. De **lichamelijke veranderingen** en de **psychologische gevolgen** hiervan in de adolescentie herkennen, toepassen en vergelijken.
2. De **cognitieve ontwikkelingen** in de adolescentie herkennen, toepassen en vergelijken.
3. De **sociale en persoonlijkheidsontwikkeling** in de adolescentie herkennen, toepassen en vergelijken.
4. De adolescentie kaderen binnen de twee fundamentele **ontwikkelingstheorieën**²

Hoofdstuk 8: De adolescentie

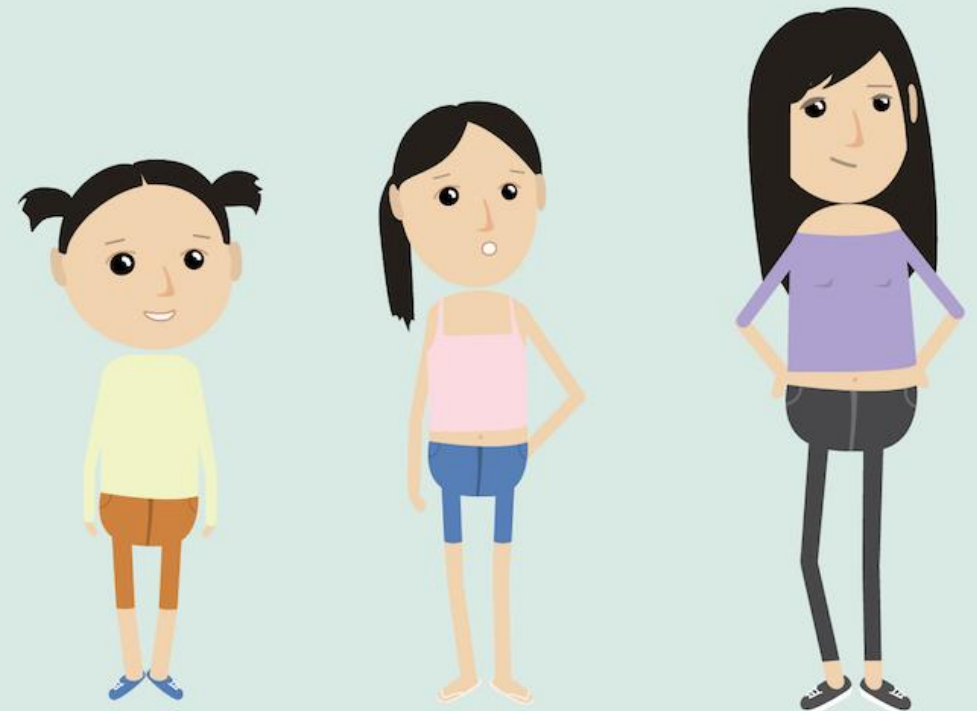
8.1 Lichamelijke ontwikkeling

8.2 Cognitieve ontwikkeling

8.3 Sociale en persoonlijkheidsontwikkeling

“De adolescentie”

- Scharnierperiode
- Nature vs nurture
- Puberteit vs adolescentie
- Begin- en eindleeftijd?

Hoofdstuk 8: De adolescentie

8.1 Lichamelijke ontwikkeling

- Lichamelijke veranderingen
- Psychologische gevolgen

8.2 Cognitieve ontwikkeling

8.3 Sociale en persoonlijkheidsontwikkeling

Oefening

Welke lichamelijke veranderingen ontstaan er in de puberteit?

Lichamelijke veranderingen

Groeispurt

- Disharmonische ontwikkeling
 - Streckingsfase
 - Vullingsfase

Seksuele rijping

- Meisjes → menarche
- Jongens → spermarche

Acceleratie

Reflectie

Hoe heb jij geleerd over de menarche/spermarche en seksualiteit?

Psychologische gevolgen

- Invloed op gedrag
- Invloed op zelfbeeld
- Invloed van sociale omgeving
 - Verwachtingen
 - Confrontatie

Psychologische gevolgen

- Invloed op gedrag
- Invloed op zelfbeeld
- Invloed van sociale omgeving
 - Verwachtingen
 - Confrontatie
 - Genderrol
 - Seksualiteit

Hoofdstuk 8: De adolescentie

8.1 Lichamelijke ontwikkeling

8.2 Cognitieve ontwikkeling

- Het formeel-operationele denken
- Enkele gevolgen

8.3 Sociale en persoonlijkheidsontwikkeling

Schooltijd

Mentale operaties:

- Conservatie
- Classificatie
- Seriatie

Cognitieve ontwikkeling Piaget

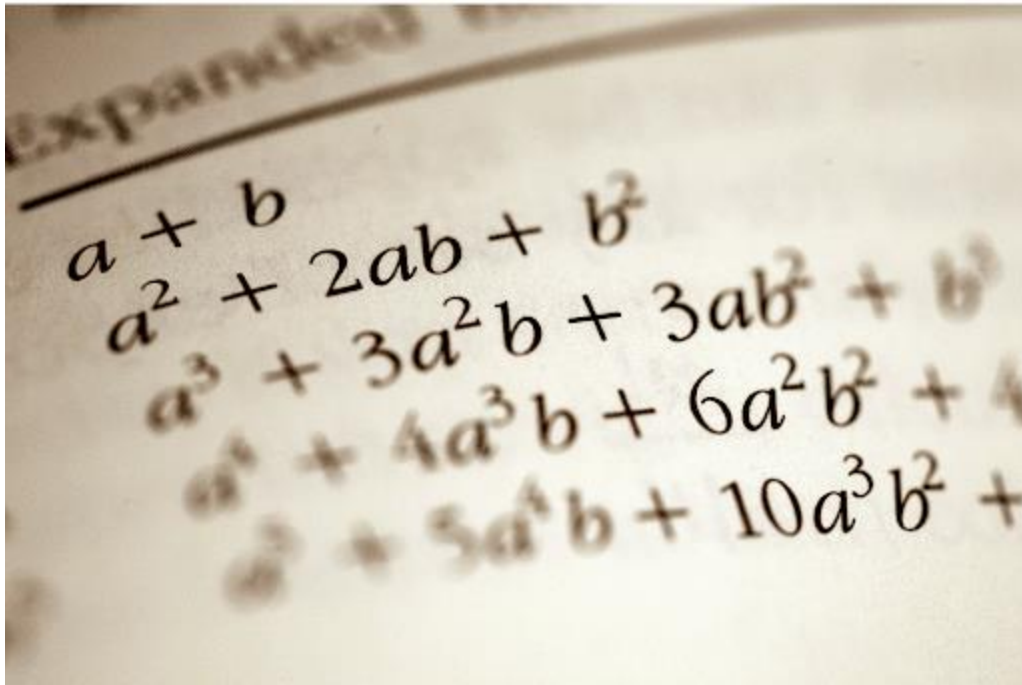
1. Sensomotorisch stadium
2. Pre-operationeel stadium
3. Concreet-operationeel stadium
4. Formeel-operationeel stadium

Het formeel-operationele denken

Inhouden

1. Het gebruik van abstracte begrippen

Het formeel-operationele denken

Inhouden

1. Het gebruik van abstracte begrippen
2. Propositioneel denken

1) Olifanten zijn groter dan muizen.
Honden zijn groter dan muizen.
Dus: olifanten zijn groter dan honden.

2) Muizen zijn groter dan honden.
Honden zijn groter dan olifanten.
Dus: muizen zijn groter dan olifanten.

$$A > B$$

$$C > B$$

$$A > C$$

$$A > B$$

$$B > C$$

$$A > C$$

Het formeel-operationele denken

Inhouden

1. Het gebruik van abstracte begrippen
2. Propositioneel denken
3. Inschakelen van hypothesen

Reflectie

Een toepassing van de mogelijkheid tot hypothetisch denken is de beroepskeuze.

Welke job wou jij uitoefenen rond de volgende leeftijden?

- < 11 jaar
- 11 – 17 jaar
- > 17 jaar

Wat valt je op?

Het formeel-operationele denken

Inhouden

1. Het gebruik van abstracte begrippen
2. Propositioneel denken
3. Inschakelen van hypothesen
 - Fantasieperiode (< 11j)
 - Tentatieve periode (11 – 17j)
 - Realistische periode (> 17)

Het formeel-operationele denken

Inhouden

1. Het gebruik van abstracte begrippen
2. Propositioneel denken
3. Inschakelen van hypothesen

Denkprocessen

4. Hypothetisch-deductief denken

Het formeel-operationele denken

Inhouden

1. Het gebruik van abstracte begrippen
2. Propositioneel denken
3. Inschakelen van hypothesen

Denkprocessen

4. Hypothetisch-deductief denken
5. Experimenteel denken

Het formeel-operationele denken

Inhouden

1. Het gebruik van abstracte begrippen
2. Propositioneel denken
3. Inschakelen van hypothesen

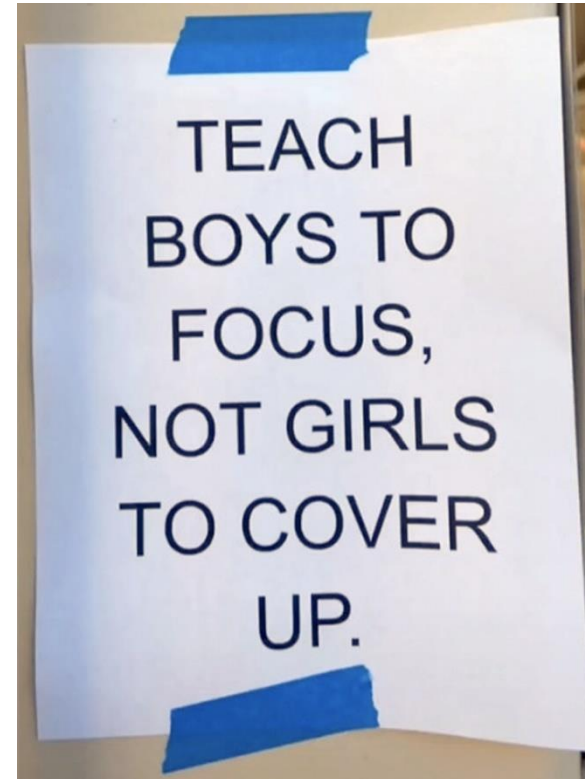
Denkprocessen

4. Hypothetisch-deductief denken
5. Experimenteel denken
6. Combinatorisch denken

Enkele gevolgen

Aannemen van kritische houding

Gezaghebbend

Autoritair

Toegeeflijk

Ongeïnteresseerd

Enkele gevolgen

Invloed op het zelfbeeld

- Verlies van houvast en besluiteloosheid
- Bewustzijn persoonlijke eigenaardigheden
- Persoonlijke uniciteit
- Metafysisch of intellectueel egocentrisme
 - Imaginair publiek
 - Persoonlijke legende

Hoofdstuk 8: De adolescentie

8.1 Lichamelijke ontwikkeling

8.2 Cognitieve ontwikkeling

8.3 Sociale en persoonlijkheidsontwikkeling

- Sociale ontwikkeling
- Dynamisch-affectieve ontwikkeling

Reflectie

Denk eens terug aan je eigen adolescentie.

- Tot welke vriendengroep behoorde je?
- Had je een beste vriend(in)?
- Wanneer werd je voor het eerst verliefd?
- Wanneer had je je eerste relatie?
- Tot welke jongerencultuur behoorde je?

Sociale ontwikkeling

- Vriendengroep
- Vriendschappen
 - 7 – 9 jaar: Kosten-batenstadium
 - 9 – 11 jaar: Normatieve stadium
 - 11 – 13 jaar: Empathische stadium
- Verliefdheden
- Jongerencultuur

Reflectie

Denk eens terug aan je eigen identiteitsontwikkeling in de adolescentie

- In welke mate heb jij de vrijheid gekregen om te experimenteren met identiteiten?
(Denk aan je opvoeding, cultuur, religie, maatschappij...)
- Op welke manier heb jij geëxperimenteerd met identiteiten?
(Sport, muziek, kunst, jeugdbeweging, relaties, kleding,...)
- Hoe zou je jouw identiteit beschrijven?
(Geslacht? Gender? Leeftijd? Uiterlijk? Karakter? Studie? Relaties? Jongerencultuur?)

Dynamisch-affectieve ontwikkeling

Ontwikkelingspatronen

- Psychosociaal moratorium
- Identiteitsvoltooiing
- Foreclosure
 - Kunstmatige identiteit
 - Negatieve identiteit
- Identiteitsverwarring

Niet te kennen

- 8.2.3: Bespreking van enkele afzonderlijke processen (p. 280-284)
- Tabellen 8.1, 8.2
- Figuren 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6

Vorbereiding WC 5

- Doornemen kernaspecten hoofdstuk 8
- Doorlopen digitaal leerpad 5 + toets

Termen

Stekkingsfase

Vullingsfase

Menarche

Spermarche

Acceleratie

Formeel-operationeel denken

Abstracte begrippen

Propositioneel denken

Hypothetisch denken

Fantasieperiode

Tentatieve periode

Realistische periode

Hypothetisch-deductief denken

Experimenteel denken

Combinatorisch denken

Persoonlijke uniciteit

Metafysisch of intellectueel
egocentrisme

Imaginaire publiek

Persoonlijke legende

Moratorium

Identiteitsvoltooiing

Foreclosure

Kunstmatige identiteit

Negatieve identiteit

Identiteitsverwarring

Bronnen

- Leide, J. (2014, 22 oktober). *Mean girls clique* [Video]. Youtube.
<https://www.youtube.com/watch?v=ouylC3mMq3Y>
- Sensoa. (z.d.). De eerste keer seks bij Vlaamse jongeren: Feiten en cijfers. Geraadpleegd op 19 september 2023, van <https://sensoa.be/de-eerste-keer-seks-bij-vlaamse-jongeren-feiten-en-cijfers#title0>
- Sensoa. (z.d.). Wat gebeurt er in de puberteit? Alles over seks. Geraadpleegd op 19 september 2023, van <https://www.allesoverseks.be/wat-gebeurt-er-in-de-puberteit>
- Sofia. (z.d.) acco leerplatform. Geraadplaagd op 19 september 2023, van <https://www.sofielearn.com/>
- VRT1. (2021, 28 april). *De wonderjaren I Met het hele gezin praten over seks* [Video]. Youtube.
<https://www.youtube.com/watch?v=BfFxl825yZk&list=PLIGGVXysjeKMxwCY37dFeDftDaeHFcrl&index=8>